

Ochrana počítačových programů

Dílo

- (2) Za dílo se považuje též počítačový program, je-li původní v tom smyslu, že je autorovým vlastním duševním výtvorem. Za dílo souborné se považuje databáze, která je způsobem výběru nebo uspořádáním obsahu autorovým vlastním duševním výtvorem. Fotografie, která je původní ve smyslu věty první, je chráněna jako dílo fotografické. § 2 AutZ

Počítačový program jako:

- dílo
- nedílo
- nevýtvor

Pro posuzování individuality sledujeme:

- strukturu a uspořádání programu
- způsob komunikace s uživatelem

Počítačové programy

Obecná ustanovení

- Počítačový program, bez ohledu na formu jeho vyjádření, včetně přípravných koncepčních materiálů, je chráněn jako dílo literární.
- Myšlenky a principy, na nichž je založen jakýkoli prvek počítačového programu, včetně těch, které jsou podkladem jeho propojení s jiným programem, nejsou podle tohoto zákona chráněny.

Omezení rozsahu autorových práv k počítačovému programu

- *Do práva autorského nezasahuje oprávněný uživatel rozmnoženiny počítačového programu, jestliže*
  - a) rozmnožuje, překládá, zpracovává, upravuje či jinak mění počítačový program, je-li to potřebné k užití počítačového programu v souladu s jeho určením, včetně opravování chyb programu, není-li dohodnuto jinak,*
  - b) zhotoví si záložní rozmnoženinu počítačového programu, je-li to potřebné pro jeho užívání,*
  - c) zkoumá, studuje nebo zkouší sám nebo jím pověřená osoba fungování počítačového programu za účelem zjištění myšlenek a principů, na nichž je založen kterýkoli prvek počítačového programu, činí-li tak při zavedení, uložení počítačového programu do paměti počítače nebo při jeho zobrazení, provozu či přenosu,*
  - d) rozmnožuje kód nebo překládá jeho formu při rozmnožování počítačového programu nebo při jeho překladu či jiném zpracování, úpravě či jiné změně, a to ať již sám nebo jím pověřená osoba, jsou-li takové rozmnožování nebo překlad nezbytné k získání informací potřebných k dosažení vzájemného funkčního propojení nezávisle vytvořeného počítačového programu s jinými počítačovými programy, jestliže informace potřebné k dosažení vzájemného funkčního propojení nejsou pro takové osoby jinak snadno dostupné a tato činnost se omezuje na ty části počítačového programu, které jsou potřebné k dosažení vzájemného funkčního propojení.*

Omezení rozsahu autorových práv k počítačovému programu

- *Za rozmnožování počítačového programu se považuje i zhotovení rozmnoženiny, která je nezbytná k zavedení a uložení počítačového programu do paměti počítače, jakož i pro jeho zobrazení, provoz a přenos.*
- *Informace získané při činnostech uvedených zákonem nesmějí být poskytnuty jiným osobám ani využity k jiným účelům než k dosažení vzájemného funkčního propojení nezávisle vytvořeného počítačového programu. Dále nesmějí být tyto informace využity ani k vývoji, zhotovení nebo k obchodnímu využití počítačového programu v podstatě podobného v jeho vyjádření nebo k jinému jednání ohrožujícímu nebo porušujícímu právo autorské.*

Plagiáty programů

- *Do práva autorského neoprávněně zasahuje též ten, kdo pro své dílo používá názvu nebo vnější úpravy již použitých po právu jiným autorem pro dílo téhož druhu, jestliže by to mohlo vyvolat nebezpečí záměny obou děl, pokud nevyplývá z povahy díla nebo jeho určení jinak.*

Freeware, shareware a Free Software

- programy zdarma, volně stažitelný z internetu
- jedná se o autorské dílo dle AutZ

Shareware

- volně šiřitelné programy mimo distribuční síť
- volnost k momentu distribuce, nikoliv volného užívání
- bezplatné užívání (omezená doba, funkce)

Freeware

- programy, které je možno zcela libovolně šířit, kopírovat, instalovat (např. Acrobat Reader)
- nejedná se o dílo volné dle AutZ, ale o dílo volně použitelné na základě souhlasu autora
- autor dává souhlas k všeobecnému, volnému a neomezenému užívacímu právu, současně toto dílo zpřístupní veřejnosti například na internetu

---

Public Domain

- volně šiřitelné software
- programy u nichž se autoři vzdali autorských práv – dle AutZ nelze
- jedná se o poskytnutí práva užívat dílo, včetně práva zásahu a úprav do díla původního

---

Free Software

- „svobodný software“
- 1984 – Richard Stallman – zakladatel Free Software Foundation: „Všechny programy by měly být zadarmo“
- Obecná veřejná licence GNU
- GNU – svobodný operační systém
- licence je nahrazena společenskou smlouvou a „copyright“ „copyleftem“
- nikdo nesmí omezit svobodu „svobodného software“ ani jeho odvozených verzí

Volné licence

- zaručení volnosti pro programátory
- Licence se snaží zaručit:
- volnost ve studiu fungování díla
  - volnost v šíření kopií díla
  - volnost ve vylepšování programu
  - díla jsou šířena bezplatně
  - úhrada za užití volného díla je explicitně zakázána

Pohledem českého AutZ:

- mezi poskytovatelem a nabyvatelem licence musí být uzavřena smlouva
- smlouva nemusí být písemná
- smlouva může sjednat bezúplatnost

Ostatní režimy software

- Demoverze (light verze)
- Zkušební (beta verze)
- Plné vrze poskytnuté bezúplatně

Formy licence software

- Shrink – wrap
- Click –on contracts
- Elektronický podpis

Zvláštní právo pořizovatele databáze

Vymezení pojmu

- (1) Databází je soubor nezávislých děl, údajů nebo jiných prvků, systematicky nebo metodicky uspořádaných a individuálně přístupných elektronickými nebo jinými prostředky, bez ohledu na formu jejich vyjádření. Zvláštní práva k databázi (§ 90) přísluší pořizovateli databáze, pokud představuje kvalitativně nebo kvantitativně podstatný vklad k pořízení, ověření nebo předvedení jejího obsahu, bez ohledu na to, zda databáze nebo její obsah jsou předmětem autorskoprávní nebo jiné ochrany.
- (2) Každý nový kvalitativně nebo kvantitativně podstatný vklad do databáze spočívající v doplnění, zkrácení či jiných úpravách má za následek nový běh trvání práva podle.

Pořizovatel databáze

- Pořizovatel databáze je fyzická nebo právnická osoba, která na svou odpovědnost pořídí databázi, nebo pro kterou tak z jejího podnětu učiní jiná osoba.

Pořizovatel databáze

- Pořizovatel databáze je fyzická nebo právnická osoba, která na svou odpovědnost pořídí databázi, nebo pro kterou tak z jejího podnětu učiní jiná osoba.

Obsah zvláštního práva pořizovatele databáze

- (1) Pořizovatel databáze má právo na vytěžování nebo na zužitkování celého obsahu databáze nebo její kvalitativně nebo kvantitativně podstatné části a právo udělit jinému oprávnění k výkonu tohoto práva.
- (2) Vytěžováním podle odstavce 1 se rozumí trvalý nebo dočasný přepis celého obsahu databáze nebo jeho podstatné části na jiný podklad, a to jakýmkoli prostředky nebo jakýmkoli způsobem.
- (3) Zužitkováním podle odstavce 1 se rozumí jakýkoli způsob zpřístupnění veřejnosti celého obsahu databáze nebo jeho podstatné části rozšiřováním rozmnoženin, pronájmem, spojením on-line nebo jinými způsoby přenosu.
- (4) Půjčování originálu nebo rozmnoženiny (§ 16) databáze není vytěžováním podle odstavce 2 ani zužitkováním podle odstavce 3.
- (5) Opakované a systematické vytěžování nebo zužitkování nepodstatných částí obsahu databáze a jiné jednání, které není běžné, přiměřené a je na újmu oprávněným zájmům pořizovatele databáze, není dovoleno.
- (6) Právo pořizovatele databáze je převoditelné

Omezení zvláštního práva pořizovatele databáze

- Do práva pořizovatele databáze, která byla zpřístupněna jakýmkoli způsobem veřejnosti, nezasahuje oprávněný uživatel, který vytěžuje nebo zužitkovává kvalitativně nebo kvantitativně nepodstatné části obsahu databáze nebo její části, a to k jakémukoli účelu, za podmínky, že tento uživatel databázi užívá běžně a přiměřeně, nikoli systematicky či opakovaně, a bez újmy oprávněných zájmů pořizovatele databáze, a že nezpůsobuje újmu autorovi ani nositelům práv souvisejících s právem autorským k dílům nebo jiným předmětům ochrany obsaženým v databázi.

Bezúplatné zákonné licence

- Do práva pořizovatele jí zpřístupněné databáze též nezasahuje oprávněný uživatel, který vytěžuje nebo zužitkovává podstatnou část obsahu databáze
- a) pro svou osobní potřebu;
- b) pro účely vědecké nebo vyučovací, uvede-li pramen, v rozsahu odůvodněném sledovaným nevydělečným účelem, a
- c) pro účely veřejné bezpečnosti nebo správního či soudního řízení.

Trvání zvláštního práva pořizovatele k databázi

- Zvláštní právo pořizovatele databáze trvá 15 let od pořízení databáze. Je-li však v této době databáze zpřístupněna, zaniká zvláštní právo pořizovatele databáze za 15 let od prvního takového zpřístupnění.

Závěrečná ustanovení AZ

- Ustanovení tohoto zákona se vztahují na díla autorů a umělecké výkony výkonných umělců, kteří jsou státními občany České republiky, ať byly vytvořeny nebo zveřejněny kdekoli.
- Na díla a umělecké výkony cizích státních příslušníků a osob bez státní příslušnosti vztahují se ustanovení tohoto zákona podle mezinárodních smluv, jimiž je Česká republika vázána a které byly vyhlášeny ve Sbírce zákonů České republiky, a není-li jich, je-li zaručena vzájemnost.
- Není-li splněna žádná z podmínek uvedených v předchozím odstavci 2, vztahuje se tento zákon na díla autorů a výkony výkonných umělců, kteří nejsou státními občany České republiky, byla-li poprvé v České republice zveřejněna, anebo má-li zde autor či výkonný umělec bydliště.

Ochrana autorského práva

- oprávněnou osobou je autor nebo vykonavatel majetkových práv

Nároky plynoucí z autorského práva:

- určení autorství
- záповěď porušování
- odstranění následků
- přiměřené zadostučinění
- informace o původu neoprávněné rozmnoženiny
- náhrada škody
- vydání bezdůvodného obohacení

Trestně právní odpovědnost § 109 TrZ

„(1) Kdo neoprávněně zasáhne do zákonem chráněných práv k autorskému dílu, uměleckému výkonu, zvukovému či zvukově obrazovému záznamu, rozhlasovému nebo televiznímu vysílání nebo databázi, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo peněžitým trestem nebo propadnutím věci.“
